LATVIJAS REPUBLIKAS 11.SAEIMAS

JURIDISKĀS KOMISIJAS SĒDES

PROTOKOLS NR.113

2012.gada 16.oktobrī
Atklātā sēde, sākas plkst.10.00, beidzas plkst.11 .50
Rīgā, Jēkaba ielā 11, Saeimas Juridiskās komisijas sēžu zālē

Piedalās:
komisijas locekļi: Ilma Čepāne, Solvita Āboltiņa, Valērijs Agešins, Gaidis Bērziņš, Andrejs Elksniņš, Andrejs Judins, Inese Lībiņa – Egnere, Dana Reizniece - Ozola

Citas personas:
Tieslietu ministrijas parlamentārais sekretārs **Aigars Lūsis**
Valsts prezidenta likumdošanas un juridiskais padomnieks **Edgars Pastars**
Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvis **Kārlis Kamradzis**
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Juridiskās un personālvadības nodaļas galvenā speciāliste **Nataļja Titova**
Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas vadītāja **Jūlija Guļčenko** un juriskonsulti **Silvija Gutāne, Sandris Rāgs**
Zvērinātu notāru padomes pārstāves **Vija Piziča, Dita Reliņa**
Latvijas nodokļu maksātāju tiesību asociācijas valdes priekšsēdētāja **Dana Muceniece**
Biedrības „Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem „ZELDA" pārstāve **Anete Erdmane**
Labklājības ministrijas Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore **Līvija Liepiņa**
Saeimas Juridiskā biroja vadītājs **Gunārs Kusiņš** un juridiskā padomniece **Daina Ose**
Saeimas Juridiskās komisijas konsultantes **Dace Saleniece, Inita Auziņa, Ieva Sarmule**

SĒDI VADA I.Čepāne
PROTOKOLĒ I.Sarmule

DARBA KĀRTĪBĀ:
1. Likumprojekts **„Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" (Nr. 417/Lp11)**,
pirms pirmā lasījuma
2. Likumprojekts **„Grozījumi Civillikumā" (Nr. 53/Lp11)**,
pirms trešā lasījuma
3. Likumprojekts **„Grozījumi likumā „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību"" (Nr. 251/Lp11)**,
pirms trešā lasījuma
4.Dažādi.

1.

Likumprojekts **„Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" (Nr. 417/Lp11)**

I.Čepāne aicina izskatīt likumprojektu **„Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" (Nr. 417/Lp11)**, pirms pirmā lasījuma.
G.Bērziņš izklāsta likumprojekta būtību, norāda, ka vēl būs nepieciešami daži tehniski precizējumi attiecībā uz likuma nosaukumu un spēkā stāšanos.

I.Čepāne raksturo likumprojekta būtību.

E.Pastars norāda, ka Valsts prezidents tika informēts par nacionālās apvienības iniciatīvu un atbalsta likumprojektā paredzēto 30 tūkstošu slieksni, vērš komisijas uzmanību – ka likumprojekts ir kompromiss koalīciju partiju starpā, tāpēc būtu svarīgi zināt opozīcijas partiju viedokli saistībā uz iespējamo parakstu vākšanu par šo likumprojektu un tā nodošanu tautas nobalsošanai, kuras gadījumā iztrūktu un tiktu aizkavēts nepieciešamais regulējums attiecībā uz Saeimas atlaišanu, kā arī aģitācijas un finansēšanas kontroles noteikumi.

Komisijā debates par likumprojektu, debatēs piedalās D.Reizniece – Ozola, G.Bērziņš, I.Lībiņa – Egnere, A.Elksniņš, I.Čepāne,

I.Lībiņa – Egnere aicina apsvērt iespēju – likumprojektu atbalstīt un virzīt to kā steidzamu.

I.Čepāne aicina balsot par atbalstu likumprojekta virzīšanai izskatīšanai Saeimas sēdē pirmajā lasījumā.

Komisija balso par atbalstu likumprojektam un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē pirmajā lasījumā.

Balsojuma rezultāts: Par – „5"; pret – „3".

***Komisija nolemj** atbalstīt likumprojektu un virzīt to izskatīšanai 25.oktobra Saeimas sēdē pirmajā lasījumā.*

Komisija balso par likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā.

Balsojuma rezultāts: Par – „5"; pret – „2"; atturas – „1".

***Komisija nolemj** virzīt likumprojektu steidzamības kārtībā.*

Komisija nolemj noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu – 29.oktobri un nosaka ziņotāju par likumprojektu – I.Čepāni.

2.

Likumprojekts **„Grozījumi Civillikumā" (Nr. 53/Lp11)**

I.Čepāne aicina izskatīt likumprojektu **„Grozījumi Civillikumā" (Nr. 53/Lp11)**, pirms trešā lasījuma.

I.Čepāne atgādina, ka iepriekšējā likumprojekta izskatīšanas reizē likumprojekta tabula tika izskatīta līdz priekšlikumam Nr.57: tika panākta vienošanās, ka grozījumi šeit nav nepieciešami, jo to var atrisināt piemērošanas prakse. **I.Čepāne** aicina izskatīt priekšlikumu Nr.58.

Par biedrības „Resursu centra cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem „Zelda"" priekšlikumu Nr.58 un tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.59.

A.Erdmane izklāsta priekšlikuma būtību.

Komisijā debates par priekšlikumu, debatēs piedalās I.Lībiņa – Egnere, A.Erdmane, I.Čepāne, J.Guļčenko.

- *J.Guļčenko norāda, ka priekšlikums paplašina pantu, pasakot, kuri subjekti ir atbrīvojami no atbildības, vērš uzmanību uz Tieslietu ministrijas priekšlikumu Nr.59.*

A.Erdmane atsauc priekšlikumu.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.59.

Komisijā debates par priekšlikumu, debatēs piedalās I.Lībiņa – Egnere, J.Guļčenko.

Komisija neatbalsta priekšlikumu.

Par Juridiskā biroja priekšlikumu Nr.60.

D.Ose izklāsta priekšlikuma būtību: Civillikumā nekur netiek traktēts un definēts, kas ir brīvprātīgais darbs un kādās jomās tas ir pieļaujams, turklāt brīvprātīgā darba regulējums ir uzskatāms kā speciālā norma un nesaskan ar Civillikuma kopējo būtību un regulējumu, tāpēc aicina izslēgt likumprojekta 87.pantu no priekšlikumiem grozīt Civillikumu.

Komisijā debates par priekšlikumu, viedokli izsaka S.Rāgs, I.Čepāne, I.Lībiņa – Egnere, G.Bērziņš, S.Āboltiņa, D.Ose.
***I.Čepāne** aicina balsot par priekšlikumu.*
Komisija balso par priekšlikumu.
Balsojuma rezultāts: Par – „5", pret – „0"; atturas – „3".
Komisija atbalsta priekšlikumu.
I.Lībiņa – Egnere aicina Juridiskās komisijas vārdā nosūtīt Labklājības ministrijai vēstuli ar pamatojumu, kāpēc netika atbalstīta brīvprātīgā darba regulējuma iekļaušana Civillikumā, uzsverot, ka tam ir nepieciešams īpašs regulējums.
S.Āboltiņa ierosina rakstīt vēstuli Ministru prezidentam.
I.Čepāne aicina Juridiskā biroja pārstāvi D.Osi sagatavot vēstuli Ministru prezidentam saistībā ar brīvprātīga darba regulējuma neiekļaušanas iemesliem Civillikumā.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.61.
J.Guļčenko izklāsta priekšlikuma būtību, norāda, ka pants Nr.2317.[1] ir jāpārstrukturē, izsakot to šādā redakcijā:
„Ar nākotnes pilnvarojumu pilnvarotājs uzdod pilnvarniekam uzdevumu pārzināt viņa lietas gadījumam, kad pilnvarotājs garīga rakstura traucējumu vai citu veselības traucējumu dēļ nespēj saprast savas darbības nozīmi un to vadīt, *vai arī citu iemeslu vai apstākļu dēļ.",* norādot, ka ***citi iemesli*** varētu būt personas prombūtne vai tiesas spriedums, ar kuru persona ir atzīta par promesošu, un tie nav saistīti ar personas spēju saprast savas darbības nozīmi vai to vadīt.
Komisijā debates par priekšlikumu, viedokli izsaka J.Guļčenko, I.Čepāne, D.Ose, V.Piziča, G.Bērziņš, I.Lībiņa – Egnere, S.Gutāne, V.Piziča, A.Lūsis.

- *I.Lībiņa – Egnere aicina apsvērt domu – paredzēt īpašu nākotnes pilnvarojuma līguma izbeigšanas veidu;*
- *V.Piziča uzsver, ka nākotnes pilnvarojuma līgums ir uzticības līgums, tās ir privāttiesiskas attiecības, kur valsts līdzdalība ir tikai tiktāl, ka tā nosaka regulējumu likumā, lai šāda pilnvarojuma līguma esamības gadījumā trešās personas to ņemtu vērā, tāpēc piekrīt Tieslietu ministrijas argumentiem, ka nevajadzētu tiesai ļaut iejaukties, uzsverot, ka šaubu gadījumā notārs atteiks un neveiks šādu notariālo darbību, un šis būs alternatīvs tiesību instruments, kuru varēs izmantot tie cilvēki, kas apzināsies savu vēlmi slēgt šādu līgumu;*
- *A.Lūsis norāda, ka Civillikuma 2312.pantā ir uzskaitīti pilnvarojuma līguma izbeigšanās pamati, tiesa ar savu lēmumu vai spriedumu ir līdzeklis, kādā veidā tiek īstenots kāds no šiem pamatiem, ministrija ir paredzējusi institūtu tiesai apturēt šo pilnvarojumu – kad uz 2312.panta pamatiem prasību var celt arī citi personas pārstāvji;*
- *V.Piziča norāda, ka pilnvarojuma līguma idejas pamatā bija ne tik daudz garīga rakstura saslimšana vai vecums, bet cilvēka kritisko saslimšanu iespējamība, kuru rezultātā cilvēks uz laiku nonāk stāvoklī, kad nespēj paust savu gribu, un ģimenes locekļi šajā gadījumā nevar turpināt pārvaldīt šā cilvēka mantu, piekļūt viņa līdzekļiem, kuri nepieciešami ārstēšanai, u.t.t.;*
- *I.Lībiņa – Egnere ierosina svītrot vārdus „garīga rakstura traucējumu vai citu";*
- *J.Guļčenko izsaka Tieslietu ministrijas vārdā atbalstu I.Lībiņas – Egneres priekšlikumam.*

Komisija nolemj izveidot Juridiskās komisijas priekšlikumu par pantu Nr.2317.[1] , kurā aiz vārda „pilnvarotājs" izslēdz vārdus „garīga rakstura traucējumu vai citu", komisija daļēji atbalsta tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.61.

Par deputāta R.Naudiņa priekšlikumu Nr.62.
Komisija priekšlikumu neatbalsta.

Komisija turpina izskatīt atliktos priekšlikumus.
Par Juridiskā biroja priekšlikumiem Nr.3 un Nr.4.
D.Ose atsauc priekšlikumus.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.7.
Komisija neatbalsta priekšlikumu.

Par deputātes I.Lībiņas – Egneres priekšlikumu Nr.8.
I.Lībiņa – Egnere atsauc priekšlikumu.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.11 un deputātes I.Lībiņas – Egneres priekšlikumiem Nr.12 – Nr.14.
S.Rāgs izklāsta priekšlikuma būtību (redakcija no atsevišķas lapas).
Komisija nolemj daļēji atbalstīt priekšlikumus Nr.11 – Nr.14, iekļaujot tos Juridiskās komisijas priekšlikumā un izsakot 156.pantu šādā redakcijā:

„**156.** Paternitātes atzīšanu tiesa var atzīt par neesošu tikai tad, ja persona, kas bērnu atzinusi par savu, nevar būt viņa bioloģiskais tēvs un bērnu atzinusi par savu maldības, viltus vai spaidu rezultātā.

Apstrīdēt paternitātes atzīšanu var persona, kas paternitāti atzinusi, vai bērna māte divu gadu laikā, skaitot no dienas, kad viņi uzzinājuši par apstākļiem, kas izslēdz paternitāti.

Persona, kas sevi uzskata par bērna bioloģisko tēvu, paternitātes atzīšanu var apstrīdēt divu gadu laikā no bērna piedzimšanas, izņemot, ja bērns ieņemts noziedzīgu nodarījumu pret tikumību un dzimumneaizskaramību rezultātā.

Bērns pats paternitātes atzīšanu var apstrīdēt pēc pilngadības sasniegšanas divu gadu laikā, skaitot no dienas, kad viņš uzzināja par apstākļiem, kas izslēdz paternitāti.

Paternitātes atzīšanas apstrīdēšana ir samērojama ar bērna tiesībām uz identitāti un stabilu ģimenes vidi.

Tiesība apstrīdēt paternitātes atzīšanu ir personiska. Tā nepāriet uz miruša mantiniekiem, bet viņa celto prasību mantinieki var turpināt."

Par Civillikuma 260.panta redakciju.
I.Čepāne atgādina diskusiju par Civillikuma 260.pantu, aicina diksutēt par panta redakciju citos Civillikuma grozījumos.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumiem Nr.31- Nr.32 un Juridiskās komisijas priekšlikumu Nr.33.
I.Auziņa, J.Guļčenko atgādina priekšlikumu izskatīšanas vēsturi.
J.Guļčenko norāda, ka ir atbalstāms Juridiskās komisijas priekšlikums Nr.33, tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumi nav atbalstāmi.
Komisija atbalsta Juridiskās komisijas priekšlikumu Nr.33, tieslietu ministrija atsauc priekšlikumus Nr.31 un Nr.32.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.43.
J.Guļčenko norāda, ka 43.priekšlikumā no 366.panta pēdējā teikuma ir izslēdzams vārds „tikai".
Komisija nolemj atbalstīt priekšlikumu.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.49.
J.Guļčenko aicina aizstāt priekšlikumā vārdus „zaudējis spēju izteikt savu gribu" ar vārdiem „zaudē spēju paust savu gribu".
D.Ose uzskata, ka priekšlikums ir atbalstāms tā sākotnējā redakcijā.
Komisija nolemj atbalstīt priekšlikumu.

Par Juridiskās komisijas priekšlikumu Nr.51.a.

J.Guļčenko izklāsta priekšlikuma būtību, norāda, ka Juridiskā komisija var atbalstīt K.Baloža iesniegto priekšlikumu, bet, diskutējot ar viņu par priekšlikumā ietverto ideju, tika lemts uzlabot redakciju, priekšlikuma redakcijas precizējums komisijai rakstveidā nav iesniegts.
D.Ose norāda, ka 1408.pantā minēto *„garīga rakstura traucējumu vai citu veselības traucējumu dēļ, vai arī izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ”* var aizstāt ar vienoto jēdzienu – *„atrašanās aizgādnībā”*, jo visu minēto darbību rezultātā tiek nodibināta aizgādnība.
D.Reizniece – Ozola aicina Tieslietu ministrijas pārstāvjus sagatavot priekšlikumu rakstveidā un Juridiskajai komisijai to izskatīt 17.oktobra Juridiskās komisijas sēdē.
Komisija atliek priekšlikumu, precizējot to uz 17.oktobra Juridiskās komisijas sēdi.

I.Čepāne aicina lemt par 90., 91.pantu un 92.panta izslēgšanu no likumprojekta, jo šie priekšlikumi nav saskaņoti ar ekspertiem.
Komisija atbalsta 90., 91.pantu un 92.panta izslēgšanu no likumprojekta.

Komisija nolemj atlikt likumprojektu, izskatot to 17.oktobra Juridiskās komisijas sēdē plkst.10.00.

3.

Likumprojekts **„Grozījumi likumā „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību”” (Nr. 251/Lp11)**

I.Čepāne aicina izskatīt likumprojektu ***„Grozījumi likumā „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību””*** (Nr. 251/Lp11), pirms trešā lasījuma.
Par Saeimas Juridiskā biroja priekšlikumu Nr.1.
D.Ose izklāsta priekšlikuma būtību.
S.Rāgs norāda, ka priekšlikums ir saistīts ar Juridiskajā komisijā plaši diskutēto un neatbalstīto grozījumu Civillikuma 169.panta sestajā daļā.
Komisija nolemj atbalstīt priekšlikumu.

Par tieslietu ministra J.Bordāna priekšlikumu Nr.2.
Komisija nolemj neatbalstīt priekšlikumu.

Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu un virzīt to izskatīšanai Saeimas sēdē trešajā lasījumā kopā ar saistītajiem likumprojektiem: „Grozījumi Civillikumā” (Nr. 53/Lp11), „Grozījumi Bāriņtiesu likumā” (Nr. 67/Lp11), „Grozījumi Civilprocesa likumā” (Nr. 66/Lp11) un „Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likumu” (Nr. 54/Lp11), ziņotājs par likumprojektu – I.Lībiņa – Egnere.

4.

Dažādi.

I.Čepāne informē deputātus par iespējamo sadarbību ar Igaunijas Parlamenta Juridisko komisiju, aicina deputātus pārdomāt organizatoriskos jautājumus saistībā ar komisiju apmaiņas vizītēm.
I.Čepāne aicina deputātus informēt savu frakciju deputātus par iespēju iepazīties ar lietas materiāliem par tiesneša E.Joksta atcelšanu, pirms šis jautājums tiks izskatīts 18.oktobra Saeimas sēdē.
I.Čepāne skar jautājumu par detalizētāku kritēriju norādīšanu komisijas sēžu parakstu lapā sēdes neapmeklēšanas gadījumā, informējot, ka, piemēram, komisijas deputāte I.Cvetkova šīs dienas Juridiskās komisijas sēdes laikā atrodas Tautsaimniecības komisijā, kas jānorāda kā sēdes neapmeklēšanas iemesls.
I.Čepāne sēdi slēdz.

Komisijas priekšsēdētāja I.Čepāne

Komisijas sekretārs V.Agešins